

Вірші без назв

* * *

Шукало жилу джерело
З п'ятьми до світла.
Значило зморшкою чоло
Магічне титло.

Хилила спрага до води,
Як до ікони...
Немає щастя назавжди, —
Воно зникне.

Вже оджили мої батьки,
Мовчать могили.
Прощкує доля навпрошки
До крутосхилу...

Вже друзів реєстровий кіш
На тогосвітті, —
Чи звідти наше їм видніш
Духовне сміття?

Я помолось живій воді,
Між тіней щезну,
Щоб на Останньому суді
Мовчати чесно.

* * *

Серед ночі, серед саду,
В тихе лоно споришу
Я знемогу і досаду
Ніби попіл розтрушу.

Серед ранку, серед шляху,
Там, де колії різьба,

Виточу гноївку страху,
Вирву неміч, як чопа.

Серед річки, серед виру,
Плином дужої води
Змию розпач і зневіру,
Леп обмов і ворожди.

Серед степу, серед жита,
Мов нетяга-скоморох,
Із мосяжу і блакиту
День поставлю, як чертог.

Я цю днину, як родину —
Нерозгадну і святую —
Не забуду до загину:
Нині в лісовім спряту
Буде папороть в цвіту.

* * *

Пам'яті поета Бориса Нечерди (11.07.1939 — 11.01.2000)

Скільки б ми не кликали: — Борис! —
Він мовчить, в наш бік він ані глипне.
В кому ти найбільше обдуривсь? —
Саме в січні, а можливо, в липні.

Сон Андрія, грішний Божий вин:
З кола сущих в небо первозданний.
В пеклі ти раюєш сам-один
Чи в раю пекельний каторжанин?!

Ми дурна і сита череда, —
Хто її на стогнах стане пасти?!
Словом нас батожить Нечерда,
Бо "Остання книга" —
як хрипливе "Баста..."

* * *

Зелені свята,
П'ята ранку.
Я кум лиману й журавлю:
Вже на усіх щаблях світанку
Співає птаство, як в раю.

З отавиці дух узбережжя
П'є небо, випране в росі.
Налите соком, як черешня,
Зіходить сонце у красі.

Копичка човновa туману
З-за очерету постає.
Зозуля зтогобіч лиману
Щедотно й весело кує.

Медово пахне цвіт акацій.
Зелом заклечана земля.
І пору літніх медитацій
Вістує баритон джмеля.

В дообрійному супокої
Прочанські постаті маслин.
І пахнуть Божою полою
Чебрець, катран, спориш, полин.

* * *

Зозуля закувала над лиманом,
У срібнолисті ноєвих маслин.
І у душі озвалася мембрана, —
Чутка, як мальва, тиха, мов полин.

Кує! кує!.. Сплітає в парні брості
Луну і згуки коливного "ку".
І веселково зацвітає простір
Та сонце у оливковім вінку.

Вже сорок нот вітального регістру!
Не затихає золота сурма.
Та раптом глухну в гromі благовісту:
Від лютого вже матері нема...

* * *

Доля — це ланцюг чи павутина?
Божий дар чи випроба земна?
Це капкан хмільного самочину
Чи відповідальності струна?

Доля відсікає балансири,
Лонжі запобіжні відстіба
І веде над прірвою, настира,
Хоч у спину тюкає юрба.

Доля — невсипуца охорона.
Тільки все у неї самохіть:
То зіграє у очко з Хароном,
То для Мойри підпрядає нить.

Доля — це життя тривка неволя,
Звідки не спасешся, не втечеш.
Тож терплю спасенну радість болю
І пекельні миті щастя — теж.

Доля — вік на прощу йти до храму.
Це путівець крізь чіпкі терни.
Доля — пам'ять зболена про маму,
Це тягар синівської вини.

Доля каже: — Я тебе покину!
Доля щедра: — Ми одна сім'я.
В неї аж до краю, до загину
Відробляю хліб поденно я.

* * *

Що за пізнім вікном? —
Ліхтарі чи тополі
Нерозгаданим сном
Стали поперек долі.

Що на пізнім столі? —
Чистий аркуш тривоги.
У словесній золі
Чадно тліє епоха.

Що в цій пізній зимі? —
Страм посміття і снігу,
Вкляклі зорі сумні,
Мовби кільчики сміху..

Що на пізній душі? —
Каяття запізніле,
Бо скипілись в іржі
Гніву праведні стріли.

Пізній вік, пізній час...
В посполитім запіллі
Вопіючого глас:
— Божевілля!..

* * *

Де гострити серпа,
Аби впорати музі лужок?
Ніби куля сліпа,
Наздогнав незбагненний рядок.

Запеклась ще одна
З невідмолених віршами стигм.
І затихла луна,
На яку я озватись не встиг.

Не загоїть трава
Ні нових, ні за давнених ран...
Почужіли слова
На погибель мою і на страм.

Чую музи прокльон;
Не зайнявся останній сірник.
І — немов стадіон —
Охнув тисячоусто словник.

* * *

Ви — у четі. А я — в лишці.
Пхнете ліктем і плечем,
Щоб не мав під сонцем місця,
Ані волі — під дощем.

Ви на каяття безплідні...
У плащах нечистоти
І мені, і моїм злидням
Ладні затискать роти.

Вам молитву і спокуту
Замінили бариші, —
Ви зло-дійства каламуту
Легко носите в душі.

Чет — у вас. У мене — лишка.
Збиті в зграю, як вовки.
Герб зладнали: хижий вискал,
Гріш і вила-трійчаки.

Ні вагання, ані стиду
В ницім капоснім гурті.
Тож губіть мою планиду —
Розпинайте на хресті!

* * *

Тарасові Федюку

Печаль і гнів. Печаль і гнів. —
Недуга пристрастей гріховна,
Але було б життя несповна,
Якби позбутись їх зумів.

Не бачиш дня. Бракує слів.
Окріп сльози і скрип зубовний...
А спокій нині бездуховний,
Він розчахне тебе напів...

То разом — розум і душа.
То глузд і серце — насупроти,
Мов струни, рвуться поводи,

Вогнем займається межа!
Печаль розвиднює темноти.
А гнів — щось палить назавжди.

* * *

Лірика — це ласощі дівчат.
А жінкам смакує тісто прози.
Соняхи.
Між золотих свічад
Наших тіней розпашіла бронза.

Я звільняв од патини одеж
Паморочливо-п'янкі тотеми.
І на місячну антенну креш
Кожну ніч записував поеми.

Ні, не переміг біблійний жанр:
Вигнання — винагорода раю,
Де гріхом запилений нектар...
Цноти плід, він, ах! не дозріває.

Знову я самотній — восени.
Може й ти, кохана, — одиниця?..
З-за щита вини і таїни
В соняхове люстро озирнися.

* * *

І реклам жорстка потала,
І об'яв азарт, —
Щоб людина не проспала
25-й кадр.

Перемога і поразка
Разом йдуть на старт,
Фотофінішу фіаско —
25-й кадр.

Щедрував моє кохання
Найповніша з кварт!
Глядь: вже й крапелька остання...
25-й кадр?!

Тим — кар'єри, цим галери... —
Кожен чогось варт.
А чи бачить сліпий жереб
25-й кадр?..

Марнославство і гординя
Водять карнавал.
А без маски — хто людина?..
25-й кадр!

Роки нижуться на чотки.
Довга нитка ватр...
А життя — воно коротке:
25-й кадр.